

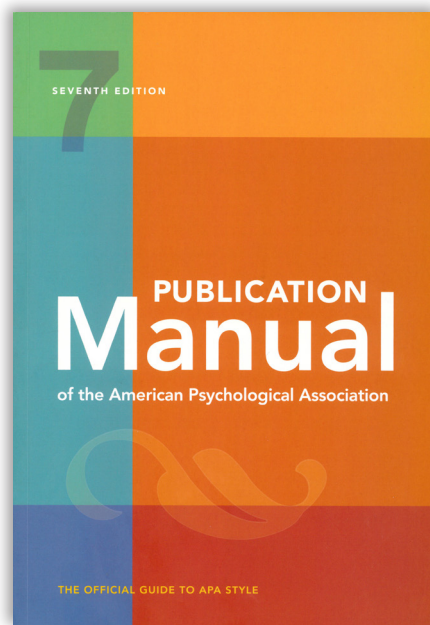
Publication Manual of the American Psychological Association, 7. izdanje

American Psychological Association,
Washington DC, 2020, 428 str., meki uvez

Sedmo izdanje APA priručnika nadogradnja je na šesto izdanje i u njemu su uvažene preporuke i zamjerke mnogih stručnjaka, u cilju izrade smjernica koje odražavaju najbolju trenutačnu praksu u pisanju i publiciranju. Ovaj Priručnik upotrebljavaju milijuni ljudi diljem svijeta, kako u području psihologije tako i u području socijalnog rada, zdravstva, obrazovanja pa i tehničkih područja poput strojarstva. Ovo, sedmo izdanje, dodatno je prilagođeno studentima, pa postoje određeni dijelovi namijenjeni samo njima, dok se većina smjernica i dalje odnosi i na studente i na stručnjake u pojedinom području.

Priručnik se sastoji od 12 poglavlja (za razliku od 6. izdanja u kojem je bilo 8 poglavlja).

Prvo poglavlje, pod nazivom *Scholarly Writing and Publishing Principles*, odnosi se na pitanja vrste radova i etičkih principa u pisanju rada. Naglašava se važnost kritičkog promišljanja o rezultatima istraživanja, te važnost čestitosti u pisanju i izvještavanju. Detaljno se opisuju vrste radova u časopisima, a novost s obzirom na prethodno izdanje su smjernice koje se odnose na kvantitativne, kvalitativne i „miješane“ metode te pisanje studentskih izvještaja, diplomskih radova i disertacija. U poglavlje su uključene detaljne informacije o planiranju, kojim se osigurava etično postupanje i iznošenje rezultata te poštovanje autorskih prava drugih istraživača. Dane su također i smjernice vezane uz dijeljenje po-

dataka, uključujući kvalitativna istraživanja, koje odražavaju standarde otvorene prakse.

Drugo poglavlje, pod nazivom *Paper Elements and Format*, namijenjeno je za pomoć u oblikovanju i organiziranju dijelova teksta. U ovom, novom izdanju dani su primjeri oblikovanja naslovnica studentskih radova i stručnih radova i navođenja potrebnih podataka (redoslijed autora, imena organizacija). U ovom izdanju dane su smjernice kako navoditi dodatne informacije o autorima (npr. ORCID ID, promjene organizacija i slično). Kao i u prethodnim izdanjima Priručnika, uključene su informacije o oblikovanju zaglavlja radova, pisanju sažetaka, navođenju zahvala i slično). Također, u ovom izdanju navodi se veća fleksibilnost u odabiru fontova prilikom pisanja rada. Treće poglavlje, pod nazivom *Journal Article Reporting Standards*, orijentirano je na standarde u pisanju radova (journal article reporting standards, JARS) i autorima daje smjernice vezane uz odlučivanje o tome koje

informacije uključiti u radove, kako opisati postupke ispitivanja i odabira sudionika i to zasebno za izvještavanje kvalitativnih, a zasebno za izvještavanje kvantitativnih podataka.

Četvrto poglavlje, pod nazivom *Writing Style and Grammar*, daje smjernice vezane uz stil pisanja i gramatiku, pravilno korištenje imenica i zamjenica, te izbjegavanje kolokvijalizama i žargona, a novost su detaljne upute autorima o tome kako izbjegavati antropomorfizme. Također, u ovom izdanju se potiče korištenje zamjenice „they“ u engleskom jeziku. Peto poglavlje, pod nazivom *Bias-Free Language Guidelines*, uključuje savjete i smjernice za pisanje jezikom koji ne uključuje predrasude kako bi se autore potaklo na pisanje s poštovanjem prema svima. Ažurirane su smjernice koje se odnose na dob, rod, rasu/etničku pripadnost, seksualnu orijentaciju i postojanje teškoća, te za izvještavanje o sudionicima istraživanja i njihovom socioekonomskom statusu.

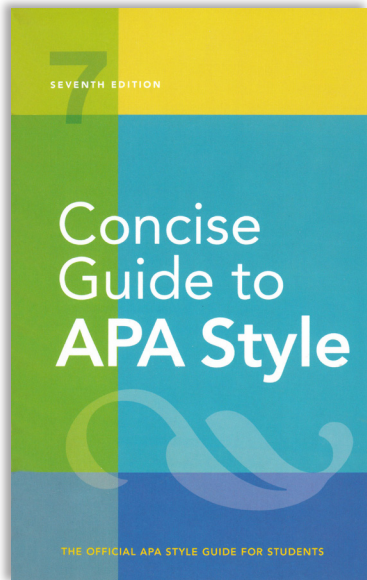
Šesto poglavlje, pod nazivom *Mechanics of Style*, uključuje smjernice vezane uz navođenje zagrada, pisanje kratica, korištenje crtica, navođenje brojeva te uključivanje statističkih simbola u tekst, te nove smjernice za navođenje specifičnih informacija poput imena gena i proteina. U sedmom poglavlju, *Tables and Figures*, dane su smjernice za formatiranje tablica i slika u radovima. Dano je više od 40 primjera slika i tablica, s detaljno razrađenim smjernicama za oblikovanje pojedinog dijela tablice i osmišljavanje načina prikaza podataka koji na najbolji način odražava svrhu samih podataka. Uključeni su i primjeri korištenja ilustracija, karata, fotografija, te dane smjernice za korištenje boja na slikama.

Osmo poglavlje, pod nazivom *Works Credited in the Text*, navodi načine citiranja i parafraziranja, te smjernice vezane uz plagiranje, samo-plagiranje i druge neetične načine pisanja. U ovo izdanje su uključene i neke promjene vezane uz način citiranja (npr. reference s tri ili više autora uvijek se navode tako da se

piše prvi autor i suradnici, osim u slučajevima kad bi to dovelo do zbrke, jer je prisutno nekoliko izvora s istim prvim autorom i godinom izdavanja). Dani su mnogi primjeri parafraziranja teksta i davanja zasluga autorima, te nove smjernice vezane uz navođenje citata sudionika istraživanja. Upravo primjeri uključeni u ovo poglavlje mogu biti izuzetno korisni mladim istraživačima koji nisu sigurni kako pravilno navesti pojedini izvor i žele izbjeći kršenje etičkih načela u tome.

U devetom poglavlju, *Reference list*, detaljno objašnjava četiri elementa koji se navode u referencama: autor, godina, naslov i izvor. Uključene su neke izmjene s obzirom na šesto izdanje (npr. sada se preporučuje navođenje do 20 autora u referencu), te smjernice kako uključiti doi identifikatore i web stranice, kako navoditi izvore na drugim jezicima i reference uključene u meta-analize. U desetom poglavlju, *Reference Examples*, navedeno je više od 100 primjera pisanja referenci prema APA stilu, podijeljenih u kategorije, s pripadajućim primjerima navođenja unutar samog teksta. Smjernice su još detaljnije nego u šestom izdanju, kako bi se pokrili različiti izvori koji se u novije vrijeme pojavljuju, poput društvenih mreža, YouTube isječaka, blogova i slično, a dodatno su doradene i smjernice koje su ranije postojale (npr. više se ne uključuje mjesto izdavanja).

Jedanaesto poglavlje, pod nazivom *Legal References*, donosi proširene primjere pravnih referenci i navođenja pravnih akata i sudskih dokumenata. Dvanaesto poglavlje, pod nazivom *Publication Process*, detaljno objašnjava postupak publiciranja radova. Smjernice pomažu autorima prilagoditi kvalifikacijske radove u oblik istraživačkog članka, odabrati časopis za publiciranje tih radova, kako izbjeći predatorske časopise i predati rad u postupak objavljivanja. Nove smjernice daju i naputke autorima vezane uz to kako mogu dijeliti i promovirati objavljene radove u skladu s pravilima.

Concise Guide to APA Style, The Official APA Style Guide for Students, 7. izdanje
American Psychological Association,
Washington DC, 2020, 428 str., meki uvez

Sam Priručnik prate i mnogi dodatni izvori informacija poput APA bloga i društvenih mreža na kojima se mogu naći mnogi odgovori na aktualna istraživačka pitanja i nedoumice. Kao i dosadašnja izdanja APA-ina priručnika, sedmo izdanje je pisano na jasan i *user-friendly* način, te omogućava istraživačima rješavanje mnogih nedoumica koje se mogu pojaviti tijekom pisanja i oblikovanja radova. Poglavlja su organizirana u numerirane dijelove kako bi se olakšalo pronalaženje odgovora na pitanja, a snalaženje je olakšano i uz prateći kratak i sažet vodič (Concise Guide to APA Style). Korištenjem svih dostupnih materijala mladi istraživači mogu naučiti sve korake koji vode do publiciranja radova, od osmišljavanja istraživanja i prikazivanja rezultata do vođenja računa o pripisivanju zasluga drugim osobama, što istraživačima znatno olakšava dijeljenje spoznaja u znanstvenim krugovima. Priručnik je široko korišten i preveden na mnoge svjetske jezike, vrlo opširan i detaljan, te osuđenjen odgovorima na aktualna pitanja i nedoumice pa nema sumnje da će i istraživačima u Hrvatskoj ponuditi odgovore na mnoga pitanja.

Valentina Ružić

Korespondencija: Valentina Ružić
valentina@nakladaslap.hr

Online: 21. 12. 2020.